

Дадатак

да загаду галоўнага
ўпраўлення па адукацыі
Брэсцкага аблвыканкама

ад 19.01 2025 № 45

УМОВЫ
правядзення рэспубліканскага конкурсу
юных эккурсаводаў музеяў устаноў адукацыі ва установах адукацыі
Брэсцкай вобласці

1. Агульныя палажэнні

1.1. Умовы правядзення рэспубліканскага конкурсу юных эккурсаводаў музеяў устаноў адукацыі (далей – конкурс) распрацаваны ў адпаведнасці з Інструкцыяй аб парадку правядзення рэспубліканскіх мерапрыемстваў установамі дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі з удзелам навучэнцаў, зацверджанай пастановай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 6 ліпеня 2011 г. №59.

1.2. Арганізаторам правядзення конкурсу з'яўляецца Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. Арганізацыянае і метадычнае забеспячэнне ажыццяўляе Установа адукацыі «Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і краязнаўства» (далей – Рэспубліканскі цэнтр).

1.3. Конкурс праводзіцца ў чатыры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў:

першы этап (адборачны) – ва ўстановах адукацыі, у тым ліку ва ўстановах адукацыі абласнога, Мінскага гарадскога падпардкавання;

другі этап (адборачны) – раённы, у тым ліку для гарадоў, якія маюць раённае дзялінне, гарадскі (акрамя г. Мінска);

трэці этап (адборачны) – абласны, Мінскі гарадскі. На дадзеным этапе могуць прымаць удзел установы адукацыі абласнога і Мінскага гарадскога падпардкавання;

чацвёрты (заключны) – рэспубліканскі.

1.4. Для правядзення конкурсу на кожным этапе ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты).

Аргкамітэт кожнага этапу:
 забяспечвае арганізацыянае і метадычнае суправаджэнне конкурсу;
 даводзіць інфармацыю аб конкурсе да ведама ўстаноў адукацыі;
 вызначае месца і канкрэтныя даты правядзення адпаведнага этапу конкурсу;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы конкурсу і зацвярджае яго ва ўстаноўленым парадку;
 аналізуе і абагульняе вынікі конкурсу;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі конкурсу ў сродках масавай інфармацыі.

У склад аргкамітэтаў могуць уваходзіць прадстаўнікі зацікаўленых дзяржаўных органаў і арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў, устаноў адукацыі, сродкаў масавай інфармацыі, прадстаўнікі органаў самаўпраўлення ўстаноў адукацыі і інш.

1.5. Для падвядзення вынікаў конкурсу на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы, якое:

праводзіць ацэнку конкурсных работ;

вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў конкурсу;

прадстаўляе "пратаколы па выніках конкурсу ў адпаведныя аргкамітэты.

1.6. Удзельнікамі конкурсу з'яўляюцца асобныя навучэнцы ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі, устаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ва ўзроставай катэгорыі 13 – 18 гадоў.

2. Асаблівасці правядзення конкурсу

2.1. Конкурс праводзіцца з студзеня па сакавік 2025 года.

2.2. Асноўныя мэта і задачы конкурсу

Конкурс праводзіцца з мэтай фарміравання ў дзяцей і навучэнскай моладзі грамадзянска-патрыятычных пачуццяў сродкамі эксперційнай музейнай дзейнасці.

Асноўнымі задачамі конкурсу з'яўляюцца:

фарміраванне ў дзяцей і моладзі каштоўнасцей арыенціраў, гонару і павагі да гісторыі і культуры малой радзімы;

папулярызацыя гісторыка-культурных і прыродных адметнасцей малой радзімы сродкамі эксперційнай дзейнасці;

папулярызацыя дзейнасці музеяў устаноў адукацыі;

выяўленне і заахвочванне лепшых юных экспкурсаводаў музеяў устаноў адукацыі;

развіццё творчых здольнасцей, садзейнічанне прафесійнаму самавызначэнню навучэнцаў, набыццё камунікатыўных навыкаў праз эксперційную дзейнасць.

2.3. У конкурсе ўдзельнічаюць юныя экспкурсаводы музеяў устаноў адукацыі (індывідуальна).

2.4. На конкурс прадстаўляецца презентацыя экспкурсіі 1 юным экспкурсаводам па музею ўстановы адукацыі (патрабаванні размешчаны ў п. 2.5 і п.2.6.). На раеннім/гарадскім этапе адбіраюцца 1 пераможца ад кожнага профілю музея: гістарычны (ваенна-гістарычны, агульнагістарычны, этнографічны, гістарычны манаграфічны), літаратурны, краязнаўчы, прыродазнаўчы, мастацкі (па аднаму ў кожным профілі, не больш 8 юных экспкурсаводаў). Фармат правядзення першага

і другога этапу вызначаецца арганізатарамі правядзення конкурсу адвольна. Правядзенне раённых (гарадскіх) этапаў конкурсу абавязкова для усіх рэгіенаў вобласці. Рэкамендуецца праводзіць этапы ў вочным фармаце.

2.5. На абласны этап конкурсу рэгіён прадстаўляе відэа презентацыі аглядных экспурсій юных экспурсаводаў, пераможцаў раённых/гарадскіх этапаў (да 7-мі хвілін) (па 1 презентацыі ад кожнага профілю, не больш за 8 удзельнікаў). Установы прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльной адукацыі могуць даслаць відэаэкскурсію на музей асобна.

Па выніках адбору відэапрэзентацый абласны аргкамітэт пакідае за сабой права ёрганізацыі праслушоўвання творчага прадстаўлення (экскурсіі) юнага экспурсаода у вочным фармаце.

Зайвага! Экскурсія, дасланая на конкурс з презентацыяй 1 музея некалькімі экспурсаводамі, або з перавышэннем 7 хвілін далей не разглядаецца.

Пераможцы абласнога этапу (па аднаму ў кожным профілі, не больш 8 юных экспурсаводаў) удзельнічаюць у рэспубліканскім (заключным) этапе.

2.6. Рэспубліканскі (заключны) этап складаецца з двух тураў.

У першым туры ўдзельнікі конкурсу прадстаўляюць тэматычную экспурсію «Музей у чамадане» (да 5-ці хвілін). Тэма экспурсіі вызначаецца журы і агучваецца непасрэдна пры правядзенні першага тура ў онлайн фармаце. Тры назвы тэм экспурсіі папярэдне дасылаюцца ў рэспубліканскі аргкамітэт. Экскурсія прадстаўляцца па адной тэме выбранай журы конкурсу.

У другім туры (вочным) ўдзельнікі конкурсу прадстаўляюць аглядную экспурсію адпаведна профілю музея (да 7-мі хвілін). Юныя экспурсаводы ў форме рэкламы знаёмяць з музеем, установы адукацыі, з яго адметнасцямі і ўнікальнасцю. Колькасць аб'ектаў падчас правядзення экспурсіі не абмяжоўваецца. Пры правядзенні экспурсіі могуць выкарыстоўвацца розныя мастацкія сродкі эмацыйнага ўздзейння (касцюмы, музычнае суправаджэнне і інш.).

- 2.7. Асноўныя крытэрыі ацэнкі экспурсійнага прадстаўлення:
- адпаведнасць агляднай (ці тэматычнай) экспурсіі;
- змястоўнасць, інфарматыўнасць;
- лагічнасць пераходаў для аб'яднання матэрыялу экспурсіі ў адзінае цэлае;
- прыцягненне ўвагі да музея, наяўнасць у экспурсіі элементаў рэкламы;
- спалучэнне паказа і расказа;
- культура мовы;
- займальнасць, креатыўнасць, артыстызм;

прытрымліванне хранаметражу.

3. Пратаколы пасяджэння журы з указаннем колькаснага аналізу ўдзельнікаў рэгіональных этапаў конкурсу і спасылкамі на відэапрезентацыю дасылаюцца на абласны этап **не пазней 15 лютага 2025 г.** на e-mail: kraevedbrest@brest.by цэнтралізавана упраўленнямі, аддзеламі па адукацыі гаррайвыканкамаў, адміністрацыямі раёнаў г. Брэста; індывідуальна – установамі адукацыі абласнога падпарамдкавання, установамі, якія забяспечваюць рэалізацыю адукацыйных праграм прафесійна-тэхнічнай і сярэдній спецыяльнай адукацыі.

4. Відэапрэзентацыі работ пераможцаў ад кожнага профілю прадастаўляюцца на конкурс у выглядзе файлаў, размешчаных на воблачным захаванні. З гэтай мэтай каардынатары раённых/гарадскіх этапаў пазначаюць спасылкі на воблачнае размяшчэнне работ у выпісцы (пратаколе) з рашэння рэгіональнага этапу (інфармацыя павінна уключаць назну намінацыі і ўстановы адукацыі, поўнае прозвішча і імя удзельнікаў; прозвішча, імя і імя па бацьку кіраўнікоў праекта, контактны тэлефон з прэфіксам). Пратакол/выпіска са спасылкамі на работы высылаецца ў фармаце Word.

5. Падвядзенне вынікаў конкурсу

Пераможцы і прызёры конкурсу вызначаюцца па суме балаў першага і другога тураў.

Пераможцы і прызёры абласнога этапу конкурсу ўзнагароджаюцца дыпломамі галоўнага ўпраўлення па адукацыі Брэсцкага аблвыканкама.

Пры падвядзенні вынікаў конкурсу пры роўнай колькасці балаў на падставе рашэння журы можа ўсталёўвацца адпаведная колькасць прызовых месцаў (першае, другое, трэцяе).

Пераможцы і прызёры заключнага этапу конкурсу ўзнагароджаюцца дыпломамі I, II, III ступені Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, дыпломамі Рэспубліканскага цэнтра экалогіі і краязнаўства.

6. Фінансаванне конкурсу

Фінансаванне конкурсу ажыццяўляецца:

на першым, другім, трэцім этапах – ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў мясцовага бюджэту, якія выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам;

на чацвёртым (заключным) этапе – ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, якія выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.